

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DERS DIŞI GÖREVLENDİRMELER

Yrd. Doç. Dr. Ali Göçer

Türkçe öğretiminde ders işleniş düzeni etkinlik öncesi, etkinlik içi ve etkinlik sonrası çalışmalarla kendini gösterir.

Öğrencilerin belirlenen kazanımları edinmeleri, ders içi ve ders dışı çalışmaların planlı ve programlı bir şekilde yürütülmesine bağlıdır. Öğrenme ve öğretme sürecinde işlenecek konu ya da gerçekleştirilecek etkinlikler belli bir düzen içerisinde yürütülürse amaca hizmet eder. Türkçe öğretiminde ders işleniş düzeni etkinlik öncesi, etkinlik içi ve etkinlik sonrası çalışmalarla kendini gösterir. Bir başka ifade ile hedef kitleye istenen becerileri kazandırma, birbirini tamamlayan bu tür aşamalardan oluşan bir süreci zorunlu kılmaktadır. Bu sürecin en önemli bölümünü sınıf içinde gerçekleştirilen etkinlikler oluşturmaktadır. Sınıf içi etkinliklerden üst düzey verim elde edilebilmesi için de etkinlik öncesi ve etkinlik sonrası birtakım çalışmaların yapılması gerekir. Bu çerçevede, etkinlik öncesi öğrencilerin yapacakları hazırlık çalışmaları ve ön araştırma görevleri büyük önem taşımaktadır. Etkinlik sonrası görevlendirmelerin en önemlileri ise öğrencilerin derslerde öğrendikleri bilgi ve becerileri davranışa dönüştürebilmelerine imkân sağlayacak performans görevleri ve proje çalışmalarıdır.

Ders Dışı Görevlendirmelerin Amacı

Öğrencilere sorumluluk bilinci kazandırmak. Etkinliklerde sorumluluk almanın kendi gelişimleri için gerekli olduğu konusunda öğrencileri bilgilendirmek.

Araştırma ve inceleme çalışmalarında kaynak eser, kaynak kişi ve İnternet sitelerine başvurma alışkanlığı kazandırmak. Bu tür çalışmalarla onların araştırmacı kişilik geliştirmelerini sağlamak.

Sosyal gelişimlerini hızlandırmak.

Öz güven duygularını geliştirmek.

Araştırma ve inceleme çalışmalarıyla elde ettikleri bilgileri belli bir düzene göre sistematik bir şekilde tasnif etme becerisi kazandırmak.

Analiz, sentez, değerlendirme gibi bilişsel süreçlere yönelik yeteneklerini geliştirmek.

“Anlama ve anlatma” öğrenme alanlarına yönelik temel dil becerileri olan okuma, dinleme, konuşma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerini geliştirmek.

Birlikte çalışma alışkanlığı ve paylaşma duygusu kazandırmak.

Araştırma ve inceleme çalışmalarının sonuçlarını sınıf arkadaşlarıyla paylaşmaları için konuşma, yazma, görsel sunu vb. etkinlikler gerçekleştirmelerinin ortamını oluşturmaktır.

Ders Dışı Çalışmaların Önemi ve Kapsamı

Türkçe programında, öğrencilerin yetiştirilmesinde iş birliği içinde öğrenme, etkileşimli öğrenme gibi çeşitli yöntem ve tekniklere yer verilmektedir. Bu anlayışla onların bilgiyi araştıran, keşfeden, anlama, yorumlama, sıralama, sınıflama, ilişki kurma, kendini ifade etme, arkadaşlarıyla iş birliği yapma, girişimcilik, iletişim gibi çeşitli becerilere sahip, bilimsel düşünen, haklarını ve sorumluluklarını bilen, bilgi teknolojilerini kullanan, üreten ve geleceğe yön veren bireyler olmaları hedeflenmektedir (Güneş, 2006: 25-28). Bu hedeflere ulaşabilme, öğrencilerin ders içinde ve ders dışı zamanlarda aktif olmaları, sorumluluk üstlenmeleri ve öz güven duygusuyla hareket etmeleri gerekmektedir. Öğrenme öğretme sürecinde etkin olan, öğrendiklerini günlük yaşamda kullanabilen öğrenciler, bilgiyi beceriye dönüştürebilendir.

Türkçe öğretimi yalnızca ders saatlerinde gerçekleştirilen bir öğretim olarak düşünülmemelidir (Sever, 2006: 11). Öğrencilerin okulda öğrenilenlere ek olarak okul dışı zamanlarda araştırma yapmalarına, öğrenilenler üzerine yenilerini inşa etmelerine zemin oluşturacak ders dışı görevlendirmeler yapılmalıdır. Bu tür görevlendirmelerle öğrenciler hem eğitim yaşamlarında hem de sosyal yaşamlarında daha başarılı olabilirler.

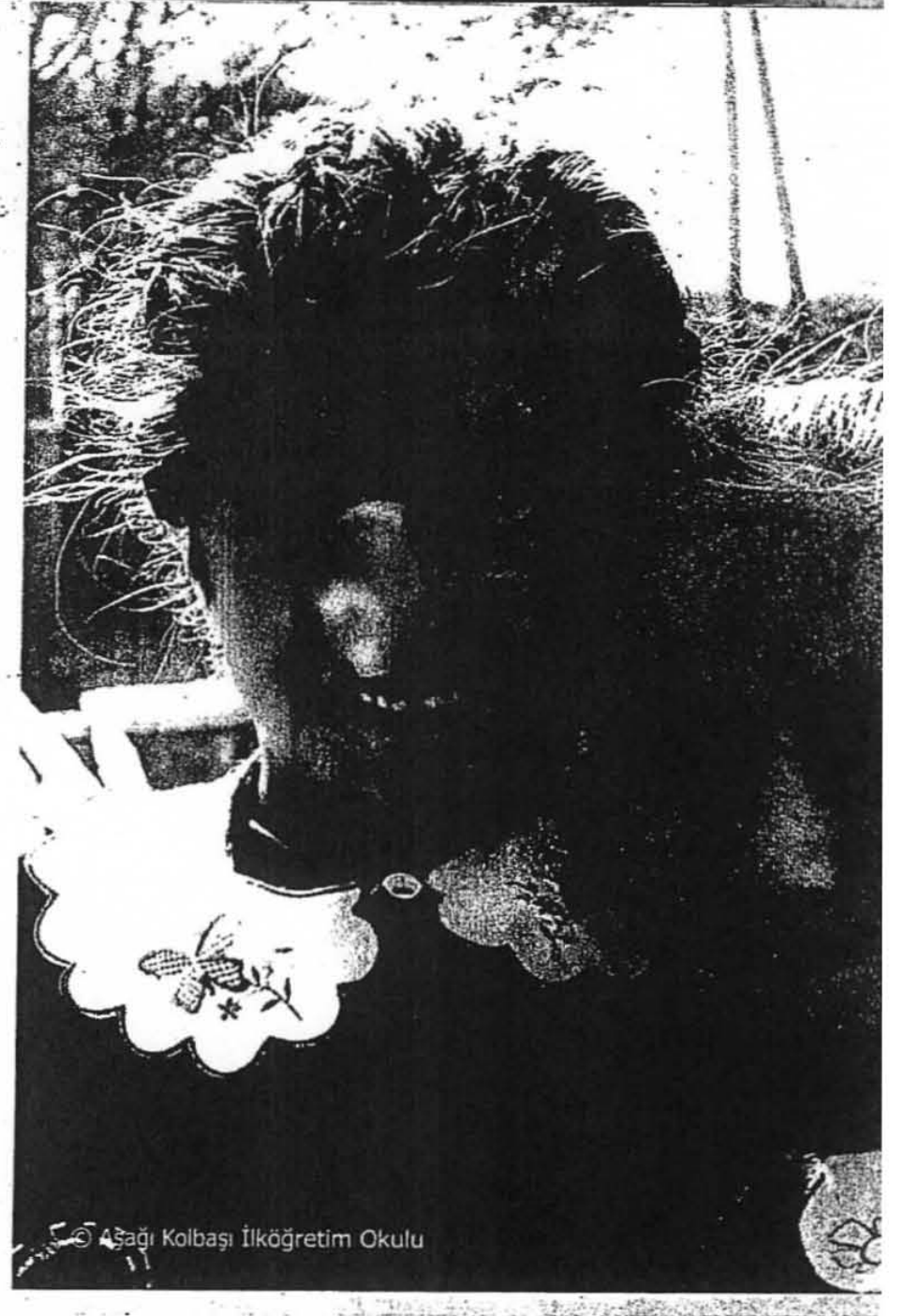
Temel dil becerilerini geliştirme, edinilen bilgiyi davranışa dönüştürerek bunların kalıcılığını sağlama amacıyla ders içi ve ders dışı zamanlarda birtakım eğitim etkinliklerinin eşgüdüm içerisinde yürütülmesi gerekmektedir (Göçer, 2004: 133). Bu

amaçla öğrencilere evde yapılmak üzere günlük ödevler verilebilir, öğrenciler araştırma ve inceleme etkinliklerine yönlendirilebilirler. Kısa sürede yerine getirilebilecek performans görevleri, belli bir zihinsel süreç gerektiren proje çalışmalarını ile öğrencilerin buldukları sınıf seviyesinin gerekli kıldığı bilgi ve becerilere sahip olmaları sağlanabilir.

Öğrencilerin kaynak kişilerden ya da değişik yazılı kaynaklardan araştırarak hazırladıkları çalışmalara ödev denir. Ödevler işlenecek konuya hazırlık amaçlı olabileceği gibi, işlenmiş olan konuyu pekiştirici ve destekleyici içerikte de olabilir. "Öğretim, tarlaya tohum ekmekse ödev çapalamaktır." sözü, ödevin önemine işaret etmektedir. Anlatılan bilgilerin kalıcı olması ve tam öğrenmenin gerçekleşmesi, alıştırmaya dayalı ödevlerin verilmesiyle daha iyi sağlanabilir (Göçer, 2007: 159). Ödev, öğretmenlerin öğrencilerinden ders dışı zamanlarda yapılmasını istediği etkinliklerdir. Gerçekleştirilmesi istenen çalışmanın ön araştırma gerektirmesi öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkı sağladığı gibi araştırma, inceleme, değerlendirme yeteneklerinin de gelişmesine ortam oluşturur. Bu bakımdan öğretmenlerin etkinlik öncesi ön araştırma gerektiren görevlendirmelere daha fazla önem vermeleri, öğrencilere kazandırmaya çalışılan üst düzey becerilerin edindirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ödevler, öğrencilere ortak konular şeklinde olmaktan çok; bireysel ve kişisel bir şekilde verilmeli, konular seçilirken öğrencilerin özellikleri, ihtiyaçları göz önünde tutulmalıdır. Ayrıca, ödevlerin düzeltilmesi, ders sırasında, usulüne uygun olarak, sınıfça ya da bireysel olarak yapılmalıdır (MEB, 1995). Öğretmen, vereceği çalışmanın konusunu, türünü, bu ödevi vermekle hangi beceriyi kazandıracığını belirleyerek öğrencilere bildirmelidir. Daha sonra konu üzerinde düşünmelerine, konuyu anlamalarına, sınırını kavramalarına yardım etmelidir. Konuyu öğrencilerin anlamasına, benimsemesine yardım etmesi için öğrencileri konu üzerinde konuşturmalıdır (Göğüş, 1978: 265). İlköğretim dördüncü sınıftan itibaren serbest yazılı anlatım ödevleri verilmeye başlanır. Öğrenciler kendi görüşlerini, düşüncelerini, neşe ve kederlerini dilediği gibi yazması için serbest yazılı anlatım ödevinin konusunu çocuk kendisi seçmelidir. Bu tür serbest yazılar, çocukların imgelemlerini genişletir ve yaratıcılık yeteneklerini artırır (Taner ve Örs, ? : 39).

Ev ödevlerinin didaktik işlevi, öğretim amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını kontrol eden kontrol işlevi, çocuklarının neler öğrendiklerini anne-babalara bildirmesi bakımından haber verme vb. birçok işlevi vardır. Ev ödevleri mutlaka öğretmenin işlediği derslerdeki bilgi ve becerileri uygulama, genişletme amacı taşımaktadır. Öğrencinin yaptığı ev ödevinin derse

olumlu katkısını görmesi sağlanmalıdır (Göçer, 2007: 159). Ev ödevlerinin kitaplardaki örneklerden, arkadaş ödevlerinden kopya edilmesi, büyüklerin yardımıyla yapılması dolayısıyla öğrencilerden beklenen zihin ve anlatım (niteliklerinin) gelişmediği ileri sürülmektedir. Uygun konu seçimi, öğrencileri düşünmeye, anlatmaya heveslendirme ve etkin bir yöntem kullanma kopya yapma gereğini ortadan kaldıracaktır. Öğrenci kendi düşünce ve duygusunu anlatmak, yazısına kişiliğini koymak ister. Evde anne, baba, ağabey ya da ablanın yardımı, uyan ve yol gösterme sınırında kalıyorsa yararlıdır. Daha ileri gidilip de ödev onların yazdını biçimini alıyorsa bunun önüne geçilmelidir (Göğüş, 1978: 271-272).

Ödevle ilgili olarak yapılması gereken çalışmalar:

Ödev hazırlanırken nelere dikkat edileceği konusunda öğrenciler bilgilendirilmeli, planlama ve zamanı verimli kullanmanın önemi vurgulanmalıdır.

Öğrenciler sorumluluk almaya ve aldığı ödevi yapmaya özendirilmeli, ödevin yararları konusunda bilinçlendirilmelidir. Yapacağı çalışma ile ilgili olarak neler kazanacağını bilen öğrenciler, çalışmalarını amaca uygun bir şekilde yürütmeye özen gösterecek ve daha istekli davranacaklardır. Nitekim hayatta başarıya ulaşan kişiler, her şeyden önce aldıkları so-

rumlulukların bilincinde olan ve çalışmalarını severek, şevkle yerine getiren insanlardır (Atmaca, 2006: 11).

Öğrencilere ödevi başkalarına yaptırmanın hiçbir yararı olmadığı, kendilerinin hazırladığı özgün ödevlerin basit de olsa başkalarına yaptırılanlardan daha kıymetli olduğu belirtilmelidir.

Gruplar bazında ödevler verilirken öğrencilerin ilgi ve istekleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Öğrencilerin ödev hazırlama sürecinde öğretmenle diyalogu kesmemesi ve ailesinden yönlendirme amaçlı yardım istemesinin gereği açıklanmalıdır.

Öğrencilerden kaynak kişi, kaynak eser veya internet yoluyla elde ettikleri bilgileri harmanlama ve sistematik bir biçimde hazırlamada öğretmen rehberliğine başvurmaları istenmelidir.

Elde edilen bilgilerin görsellerle desteklenmesinin önemi açıklanmalıdır.

Çalışmanın sonunda yararlanılan kaynakların listesinin verilmesinin gereği açıklanmalıdır.

Ödevin sunumunun yapılması ve dokümanının zamanında teslim edilmesinin önemi vurgulanmalıdır.

Gerek ders içi etkinlikler öncesi gerekse etkinlik sonrası görevlendirmelerde yapılabilecek çalışmalar şu şekilde belirtilebilir:

Etkinlik öncesi görevlendirmeler

Genel olarak tema ve temadaki metinlerin içeriğine yönelik araştırma görevleri:

• Tema kapsamında öğrencilerin hazır bulunuşluklarını üst düzeye taşımak için hazırlık gerektiren görevlendirmeler.

Ders ve öğrenci çalışma kitaplarında her tema başında bulunan *Temaya Hazırlık Çalışmaları* (Kapulu vd., 2007: 9, 27, 28...; Altıntaş ve Bursalıoğlu, 2006: 8, 40...) başlığı altında verilen sorular ile her metin öncesi *Öğrenmeye Hazırlanıyorum* başlığı altında yer alan soru ve yapılması istenen çalışmalar (Kapulu vd., 2007: 10, 28...;) *etkinlik öncesi görevlendirmeler* kapsamında gerçekleştirilmektedir.

• Tema kapsamında, işlenecek her metinden önce öğrencilerin metne yoğunlaşmalarını sağlamak için *metin başı hazırlık sorularına yönelik görevlendirmeler*.

Özellikle öğrenci çalışma kitaplarında temalarda yer alan

Etkinlik Çalışmaları (Kapulu vd., 2007; Altıntaş ve Bursalıoğlu, 2006), *etkinlik sonrası görevlendirmeler* kapsamında gerçekleştirilebilecek çalışmalar arasındadır.

Etkinlik sonrası görevlendirmeler kapsamında üzerinde durulması gereken en önemli çalışmalar *performans görevleri* ve *proje çalışmalarıdır*. Aşağıda bu çalışmalarla ilgili bilgiler verilmiştir.

Performans görevleri: Edim, başarımlı kavranımlarına karşılık gelen performans, bir öğrenme görevine yönelik tüm çabaları ve ortaya konulan ürün olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk, 2007: 29). Performans görevleri, öğrencilerin kazandıkları bilgileri günlük hayatta ne ölçüde kullanabildiklerini belirleme amacıyla verilen görevlerdir. Öğrencinin hayatındaki problemleri nasıl çözeceğini ve problem çözmek için sahip olduğu bilgi ve becerileri nasıl kullanacağını gösterir (Yıldız, 2006: 368). Öğrencilerin ders içi etkinliklerle elde ettikleri bilgi ve

becerileri geliştirmek ve daha üst düzey kazanımları

elde etmelerini sağlamak amacıyla performans görevleri verilir. Kısa süreli ve derinlemesine

olmayan performans görevleri, konunun

içeriğine katkı sağlaması yanında öğrenen

cilerin belli bir düzen fikri ve sorumlu

luk bilinci kazanmalarını da sağlar. Bu

görevler öğrencilerin ön öğrenme

üzerine yenilerini inşa ederek bilişsel,

duygusal ve sosyal gelişimlerin

hedeflenen seviyede geliştirmeye hizmet

eder. Performansa yönelik verilen

görevlerle öğrenilen bilgilerin içselleştirilerek kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesine

ortam olması yanında öğrencilerin başarıları

konusunda kanaat oluşturmada kullanılan bir

araç olması da söz konusudur.

Öğrencilere Türkçe dersinde verilen performans görevi konularının, edebî bir türü tanıtmaya, kendi öykülerini oluşturma, yazar ve şairlerin hayatlarını araştırma gibi genel olarak araştırma yapmaya ya da genel olarak kendi duygularını ve hayal güçlerini ortaya koymaya yönelik olduğu ifade edilebilir. Aynı zamanda bu görevlerin, öğrencilerin Türkçe dersinde edindikleri dil becerilerini geliştirmeleri ve kendilerini özgün bir biçimde ifade etmeleri amacıyla planlandığı söylenebilir (Belet ve Girmen, 2007).

Temalarla Uyumlu Verilebilecek Performans Görevleri

Sınıf seviyesine uygun kitap okuma, okunan kitapla ilgili ana unsurların sınıfa anlatımının yapılması.

Belirli gün ve haftaların birine yönelik günün anlam ve önemini belirten bir konuşma metni yazma.

© Büyük Kolej

Yarım bırakılmış bir öyküyü tamamlama.

Teknolojinin faydalı ve zararlı yönlerini karşılaştıran bir yazı yazma.

Okunan öykü ya da çocuk romanlarındaki kahramanların konuşma, davranış vb. niteliklerini ya da iki unsurun (kişi, olay, eşya, resim, şiir, müzik parçası vb.) niteliklerini karşılaştırma (sözlü ya da yazılı olarak anlatma).

Temalarda yer alan konularla ilgili bir broşür hazırlama.

Nasrettin Hoca fıkralarından hareketle bir diyalog, skeç vb. metin oluşturma.

Çocuk ya da gençlik edebiyatının seçkin ürünlerinden bir kitap ya da dergi tanıtımı yapma. Yörede tanınan herhangi bir şair ya da yazarla röportaj yapma, bu şair yada yazarın çalışmalarını araştırma, inceleme.

Tabelalarda karşılaşılan yazım yanlışlıkları ile kullanılan yabancı kelimeleri tespit etme.

Okul, ilçe, il ya da ülke genelinde düzenlenen yarışmalar için şiir, kompozisyon yazma.

Verilen bir şiirde hâkim olan ana duyguyu yazılı olarak anlatma.

Belirlenen öykü ya da romanı tarayarak cümle ve sözcük türleri bakımından (kullanılan cümle çeşitleri, yapılarını sözcüklerin tekil-çoğul olma vb. niteliklerini) inceleme.

Yöresel dil bozukluklarını belirleme ve "doğru - yanlış tablosu" oluşturma.

Resim ya da fotoğrafları yazılı olarak yorumlama.

Sevdiği bir yemeğin yapılışının anlatıldığı yemek tarifi yazmalarını isteme.

Ben ..... mesleğini yürütmek istiyorum, çünkü .....

Performansa yönelik görevlendirmelerde dikkat edilmesi gereken noktalar

Araştırmaya yönelik performans görevleri ile ilgili olarak basılı materyallere, kütüphanelere yapılan yönlendirmeler yanında kaynak kişilere ve internet kullanımına da yönlendirme yapılmalıdır.

Öğrencilerin başkalarının yaptığı hazır çalışmaları olduğu gibi almalarını engellemek ve yaratıcılıklarını ortaya çıkarmak için rehberlik yapılmalıdır

İnternet'e araştırma yapmaları için veri tabanlarının adresleri verilerek gerekli yönlendirmede bulunulmalıdır.

İnternet kanalıyla yapılan araştırmalarda çalışmanın özgün olmasının önemi belirtilmelidir.

Performans görevinin içeriği sınıftaki her öğrenci için farklı olmalıdır.

Zaman zaman grup çalışması biçiminde performans görevleri verilmeli, gruptaki her öğrencinin performans görevinde sorumluluk üstlenmesi sağlanmalıdır.

Proje çalışmaları: Proje, öğrencilerin gerçek yaşama benzer işler üzerinde, özgün bir ürün ortaya koymak amacıyla yaptıkları bağımsız konu araştırmaları ve etkinliklerdir (Yıldız, 2006: 369). Proje çalışmaları, performans görevlerinin

özgünlük niteliği olan ayrıntılı biçime dönüştürülmüş ve uzun süreli biçimi olarak tanımlanabilir.

Tema kapsamında işlenen metinlerle kazandırılmaya çalışılan konu, kavram, kural ya da becerilerin pekiştirilmesi, kalıcılığının sağlanması ve daha da önemlisi davranışa dönüştürülebilmesi için öğrencilere farklı görevlerin verilmesi gerekir. Bu kapsamda biraz daha uzun süreli ve daha detaylı araştırma ve inceleme, gerektiren proje çalışmaları verilmesi gerekir.

Öğrencilerin ilgilerini çekecek ve çözmeyi amaçladıkları herhangi bir problem proje konusu olabilir. Mektup yazma, inceleme rapor yazma, okulda ya da başka bir yerde sergilemek amacıyla piyes [metni] yazma, okul dergisi çıkarma (Yıldız, 2006: 369) vb. alanlarda proje çalışmaları yaptırılabilir. Yalnızca kompozisyona yönelik görevler öğrencilerde isteksizlik meydana getirebilir. Bunun için öğrencilere çeşitli yazma fırsatları yaratmak gerekir. Öğrencilerden düzenli olarak günlük defteri ya da anı defteri tutmaları, sınıf gazetesi çıkarmaları istenebilir. Bu etkinlikler öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye olumlu etki eder (Yangın, 2002: 118). Türkçe dersi kapsamında verilecek ders dışı görevlerin temel dil becerilerini geliştirmeye yapacağı katkı yanında öğrencilere ilginç gelecek, zevkle yapacakları farklı etkinliklerden oluşmalıdır.

Proje genel hatlarıyla şu aşamalardan oluşmaktadır: Amaçın belirlenmesi, ölçütlerin belirlenmesi, planlama, araştırma ve eylem, proje sunumu için hazırlık, ürün ve sunumu, değerlendirme (Yıldız, 2006: 369-370).

Temalarla Uyumlu Yapılabilecek Proje Çalışmaları

Bir gazete makalesi yazma.

Bir oyun düzenleme, bir piyes yazma.

Tanıdıkları bir kişinin biyografisini hazırlama.

Herhangi bir konu ile ilgili şiir derlemesi yapma.

Atatürk'ün dil ve edebiyatla ilgili görüşlerini derleme.

Yörede söylenen ninni, mani, şiir, masal, efsane vb. edebî ürünleri derleme.

Yöresel şairlerin seçkin ürünlerinden oluşan bir antoloji oluşturma.

Yaşanan yerde bir yazar ya da şairi ziyaret ederek (mesleğini severek yapıp yapmadığı, mesleğinin zorlukları vb. konularda) mesleğiyle ilgili düşüncelerini alma.

Ailedeki ya da çevrenizdeki insanların yürüttükleri mesleklere yönelik gözlem bulgularını kişisel düşüncelerini de katarak sınıfta sunma.

Proje çalışmalarına yönelik görevlendirmelerde dikkat edilmesi gereken noktalar

Öğrenci merkezli bir öğrenme yöntemi olan proje, bireysel ve grup etkinlikleri şeklinde yürütülebilir.

Proje çalışmaların, bilimsel düşünme ve bilimsel sürecin öğrencilerce içselleştirilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Öğrencilerin eleştirel düşünme, yaratıcılık, iletişim vb. zihinsel ve sosyal becerilerinin gelişmesine katkı sağlar. Proje, içerik olarak bilgilerin doğruluğu, elde edilen bilgilerin analizi ve çıkarımlarda bulunma, toplanan yazılı ve görsel unsurların birbiriyle bağlantısını sağlayarak bilgileri düzenleme, Türkçeyi doğru ve etkin kullanma vb. yönlerden değerlendirmeye tabi tutulur.

Proje çalışmalarının aşamaları:

Konu seçimi yapılarak problemi tanımlama.

Proje amacını belirleme.

Projeye uygun çalışma planı yapma.

İhtiyaçları belirleme ve görev dağılımı yapma.

Tanımlanan problemi çözümede kullanılacak yöntemi belirleme.

Farklı kaynaklardan bilgi toplama.

Projeyi plana göre gerçekleştirme.

Süreçte gerekli rehberlik ve yönlendirmeleri yapma.

Süreç sonunda elde edilen bulguları yorumlama.

Projenin sunumu: Sunumu materyallerle destekleme, sesini ve beden dilini kullanarak dinleyicilerin ilgisini çekme ve sorulara cevap verme (Bahar vd., 2006: 81; MEB, 2005: 336).

Ders Dışı Görevlendirmelerde Çalışmaların Değerlendirilmesi

Ders dışı çalışmalar, öğrencilerin bireysel ya da grup olarak istedikleri bir alan veya konuda inceleme, araştırma ve yorum yapma, görüş geliştirme, yeni bilgilere ulaşma, özgün düşünce üretme ve çıkarımlarda bulunmaları amacıyla öğretmen rehberliğinde yaptıkları çalışmalardır. Bu çalışmalar, öğrencilerin programda öngörülen araştırma yapma, okuduğunu anlama, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılığını kullanma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, devinışsel alanlardaki becerilerini geliştirmesini ve bir ürün ortaya koymasını gerekli kılmaktadır (MEB, 2006).

Öz (2006: 280-282), yazma ödevlerini değerlendirme konusunda şu noktaların göz önünde bulundurulacağını söylemektedir: Gözlem gücü, düşünme, hayalde canlandırma yeteneği, bellek gücü, Türkçeyi kullanma yeteneği, anlatımda içtenlik, sadelik ve gerçeğe uygunluk, yazım ve noktalama kurallarına uyma.

Bir yazının bu özellikler yönünden eleştirilip değerlendirilmesinin iki yararı vardır: İlki, gerekli yardım ve rehberlikle öğrencilerin bu özellikler yönünden anlayışları, nitelikleri geliştirilebilir. İkincisi, yazının, sınıfın genel durumuna göre düzeyi saptanır ve dolayısıyla not takdirinde bir ölçü olarak kullanılır.

Ödev, öğretmene, öğrencisinin düşünme, anlatma hatta yetiştirme seviyesini göstermekte ve ödev incelemesi, öğretmenin vazgeçilmez bir görevi olmaktadır (Ünalın, 2001: 153). Verilen ödev, projeler vb. çalışmalar, kendisine özgü dereceli puanlama anahtarı vb. ölçekler hazırlanmamış ise aşağıda verilen değerlendirme ölçütü kullanılabilir (Göçer, 2005: 85).

Ödev Değerlendirme Ölçütleri

Ödev dokümanını zamanında teslim etme ve sunuş tekniği:	10 puan
Plan, tertip ve düzen:	10 puan
Yazım ve noktalama kurallarına uygunluk:	10 puan
Konunun yeterli hazırlanması ve doğru anlatımı:	20 puan
Araştırmaya dayanma ve kaynak belirtme:	20 puan
Amaca uygunluk:	30 puan
Toplam	100 puan

* Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Kaynaklar

- Altıntaş, G.; Bursalıoğlu, Y. (2006). *İlköğretim Türkçe 6 Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Özgün Matbaacılık.
- Atmaca, A. (2006). *Ödev Nasıl Hazırlanır?* İstanbul: Timaş Yayınları.
- Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S. ve Bıçak, B. (2006). *Geleneksel - Alternatif Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Belet, Ş. D. ve Girmen, P. (2007). *Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği*, 16. Eğitim Bilimleri Kongresi (5-7 Eylül). Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Büyükhöztürk, Ş. (2007). *Performansa Dayalı Durum Belirleme Nedir? İlköğretim*, 5. 8, s. 28-32.
- Göçer, A. (2004). *Türkçe Öğretimine Bir Uygulama Sahası Olarak Belirli Günler ve Haftaların Kutlama Etkinlikleri*. Millî Eğitim, 5. 162, s. 126-135.
- Göçer, A. (2005). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Göçer, A. (2007). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Öncü Kitap ve Basımevi.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Güneş, F. (2006). *Türkçe Öğretim Programının Özellikleri*. Çoluk Çocuk, 5. 59, s. 25-28.
- Kapulu, A., Ataman, M., Turan, A., Bozkurt, H. Z. ve Karaca, A. (2006). *İlköğretim Türkçe 4. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Koza Yayın Dağıtım.
- Kapulu, A., Ataman, M., Turan, A., Bozkurt, H. Z. ve Karaca, A. (2006). *İlköğretim Türkçe 4. Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Koza Yayın Dağıtım.
- MEB (1995). *Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği*. 2438 Sayılı Tebliğler Dergisi. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- MEB (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB (2006). *2.5.2006 Tarih ve 26156 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, İlköğretim Kurumları Yönetmeliğindeki Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesine yönelik değişiklikleri içeren yönetmelik*.
- Öz, M. F. (2006). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi (3. Baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2006). *Türkçe Öğretiminin Çözölemeyen Sorunları*. Varlık, 5. 1189, s. 8-16.
- Taner, A. H. ve Örs, H. B. (?). *Özel Öğretim Metotları*. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- Ünalın, Ş. (2001). *Türkçe Öğretimi (2. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yungü, B. (2002). *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Dersal Yayıncılık.
- Yıldız, C. (2006). *Ölçme ve Değerlendirme (ss: 355 - 392), Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi (Editör: Cemal Yıldız)*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.